

MEMÒRIA 2017

L'any 2017 ha estat un any transcendental per a l'Ateneu. Després d'uns quants anys en què hem estat parlant de la Sala Gran, de les obres a fer i de la celebració del Centenari, en arribar el 2017 els temes s'han anat accelerant i tot allò que eren projectes, negociacions i expectatives de futur han anat esdevenint realitats. Normalment en la memòria exposem els fets que s'han anat produint al llarg de l'any d'una manera cronològica; aquest cop, però, trencarem aquesta dinàmica i parlarem per separat dels 3 grans eixos al voltant dels quals ha girat la el dia a dia de l'Ateneu: la venda de la Sala Gran, les obres de rehabilitació i adequació contra incendis i la celebració del Centenari de la nostra entitat. Després, per acabar, si que farem una petita relació cronològica dels altres temes que van requerir l'atenció de la Junta Directiva.

Abans de començar a desgranar aquests temes, però, deixeu-nos dir que l'Ateneu va iniciar el 2017 amb 448 socis i que al llarg de l'any es van produir 48 altes i 29 baixes, per la qual cosa el tanquem amb 467 socis. De les baixes, lamentablement, 3 ho han estat per defunció.

Venda de la Sala Gran

Feia anys que la Junta veia en la venda de la Sala Gran la solució a la necessitat urgent d'adequar la resta de l'edifici per tal d'obtenir la llicència d'activitats. A les assemblees dels anys 2015 i 2016 ja es van fer un templeig per saber quina era l'opinió dels socis respecte a aquesta venda, i quan la Junta Directiva va estar més o menys segura que l'opinió majoritària era favorable a aquesta venda, va arribar el moment de tirar endavant amb el projecte. Això va ser el març del 2016 i ja en vam parlar en l'Assemblea de l'any passat. Des de llavors es va estar treballant amb l'Ajuntament que va veure amb bons ulls aquesta proposta (que feia temps que esperaven que es produís) per tal de procedir a la compra de la sala i així poder fer les inversions que requereix per posar-la al dia i fer un bon servei al nostre poble.

Al llarg de tot el 2017 els serveis tècnics de l'Ajuntament van estar treballant en la valoració de l'equipament per poder calcular el preu màxim que podia pagar i per veure tots els passos que s'havien de fer i en quin ordre calia fer-los de cara a estalviar costos a l'Ateneu. El mes de febrer es va fer una visita conjunta (Ajuntament-Ateneu) al Registrador de la Propietat, visita que va servir per aclarir alguns conceptes.

L'Ateneu, per a seva banda, va procedir a encarregar una valoració de la sala, valoració que va resultar ser de 1.100.000 euros aproximadament; cal dir, però, que la valoració corresponia a una sala en ple funcionament, situació que no es corresponia amb la realitat de la Sala Gran. A més, el pèrit afegia un comentari dient que la valoració no tenia valor a efectes de taxació perquè no hi havia en el mercat cap altre espai igual ni a Sant Just ni als municipis de l'entorn. L'Ajuntament va procedir a demanar els permisos necessaris al Departament de Governació de la Generalitat per poder fer l'adquisició, ja que en no haver-hi concurrència calia l'autorització prèvia d'aquest Departament. Van ser moltes les visites que es van anar fent a l'Ajuntament, tant a nivell polític (Alcalde i Regidors implicats) com a nivell tècnic (advocats, bàsicament). Després de moltes voltes el preu de venda va quedar establert en 600.445,67 euros, preu resultant d'aplicar els barems que corresponien legalment. A la Junta Directiva li va semblar una valoració una mica baixa, però des del punt de vista legal no havia manera que l'Ajuntament pogués incrementar l'oferta. Finalment, per tant, es va acceptar després de negociar que el manteniment de façanes i teulades aniria a càrrec de l'Ajuntament.

Per procedir a la venda, però, calia que els socis avalessin l'operació, motiu pel qual es va procedir a convocar una Assemblea General Extraordinària que es va celebrar el dia 17 de juliol. En aquesta assemblea es va aprovar la venda de la Sala Gran amb només 2 vots en contra; un per motius sentimentals i l'altre per semblar-li una valoració massa baixa. Per la seva banda

L'Ajuntament va aprovar la compra de la Sala Gran en el Ple celebrat a finals del mes de setembre. Un cop vam tenir el vist-i-plau dels socis vam iniciar tots els processos per acabar l'operació.

Prèviament a la venda calia posar al dia les dades del Registre de la Propietat (la darrera inscripció es va fer el 1968 i corresponia a obres dels anys 50), procedir a la cancel·lació registral d'hipoteques antigues i cancel·lar l'hipoteca que quedava vigent (vencia el mes de desembre i es va cancel·lar anticipadament el mes de setembre). Es van anar fent tots aquests passos i es va acordar amb l'Ajuntament i la Notaria de procedir a la signatura de la venda el dia 8 de novembre.

Pocs dies abans d'aquesta data, però, quan vam rebre la documentació a signar vam veure que hi havia discrepàncies respecte del que havíem parlat amb l'Ajuntament i vam haver de procedir a postposar la signatura. La discrepància estava en el tema del manteniment de façanes i teulades, que no quedava reflectit. Parlant amb l'Ajuntament es va veure que havia hagut una interpretació diferent d'aquest tema i vam arribar a un nou acord que es va haver de ratificar per part dels socis en una nova Assemblea General Extraordinària que es va celebrar el dia 18 de desembre. L'Assemblea va ratificar l'acord per unanimitat i al dia següent, el dimarts 19 de desembre, es procedia a la signatura de la venda de la Sala Gran.

L'operació de la venda es va fer en un sol acte però en 4 passos successius. En primer lloc es va procedir a signar la manifestació de titularitat real, després la declaració d'obra antiga i rectificació de superfície, posteriorment la venda a l'Ajuntament d'un 31,03% indivís de l'Ateneu i finalment la divisió horitzontal de la finca i adjudicació d'espais. En aquest acte l'Ateneu va rebre la quantitat de 274.752,07 €, quedant un pagament pendent de 325.693,60 € que l'Ajuntament ha de fer efectiu abans del 30 de juny de 2018 (import i data límit de pagament reflectits a l'escriptura).

Obres

De fet el tret de sortida es va donar a finals del 2016, quan vam rebre la notícia que la Generalitat ens concedia una subvenció de 61.000 euros per les obres de l'escala exterior. La Junta, tot i tenir una autorització per endeutarse fins a 200.000,00 €, autorització que es va donar a l'Assemblea General Ordinària del 2015, havia estat molt prudent i no havia començat les obres a l'espera de veure més clar el tema econòmic; ara, amb aquesta subvenció va decidir iniciar les obres; això, recordem-ho, encara era a finals del 2016 i en vam parlar a l'Assemblea General Ordinària del 2017.

Les obres de l'escala exterior es van adjudicar a la reunió de la Junta Directiva del dia 15 de març. Hi havia 5 propostes sobre la taula de les quals d'entrada se'n va descartar una per estar fora de termini. De les altres 4 es van descartar la més cara i també la més barata, en aquest cas per tractar-se d'una empresa molt petita que no oferia gaires garanties a criteri del nostre arquitecte. De les dues restants (de les empreses Calaf i ZeroInfinito) es va optar finalment per la més econòmica (ZeroInfinito) tot i que la diferència de preu entre les dues era mínima. Tant una empresa com l'altra oferien unes condicions de pagament que estaven en línia amb les necessitats de l'Ateneu.

Les obres avançaven aparentment amb lentitud, degut a que l'escala s'estava construint en un taller i, òbviament aquesta feina no era visible, només eren visibles les obres que es feien al Pati del Roure (desviament d'un desguàs i fonaments de l'escala). El mes de maig la Direcció Facultativa va fer una visita al taller per veure l'estat de l'obra. L'escala va estar enllestida, d'acord amb el que es va planificar, abans de l'estiu. Va quedar pendent d'acabar de pintar per un problema tècnic, l'avaria de la grua, i es va decidir deixar-ho per setembre per no afectar el Restaurant. La recepció de l'obra es va fer amb data 21 de setembre. A part de l'escala es van fer altres actuacions tot avançant-nos a la segona fase: tancar la finestra que hi havia a l'escenari de la Sala del Cinquantenari, fer més gruixuts els murs de separació entre el magatzem del Restaurant i la SEAS (per un tema de sectorització d'incendis), fer els murs més gruixuts de l'antic magatzem de la SEAS (també per tema de sectorització), resoldre la sortida del Restaurant al Pati del Roure i fer una finestra nova a la sala privada del Restaurant. Un cop acabades aquestes obres es va

paralitzar el projecte a l'espera de poder-lo continuar un cop resolt el tema econòmic amb la venda de la Sala Gran.

Pel que fa a la substitució de les finestres exteriors per finestres d'alumini, es va anunciar que es procediria al canvi a inicis del 2018. El mes de desembre es va realitzar la bestreta per tal que l'empresa pogués procedir a la compra del material. Es va acordar que en una primera fase es canviarien la porta del balcó i la finestra del vestíbul i les finestres de tota l'ala de l'edifici on hi ha les sales Piquet i d'assaig.

Centenari

Recordem que s'havien creat 2 comissions de treball a inicis de març del 2016, una per coordinar les activitats i una altra per treballar en la confecció del Llibre del Centenari. La Comissió del llibre ha anat treballant al llarg de l'any 2017, realitzant un munt d'entrevistes per tal de recollir informació; aquesta tasca l'han anat fent en silenci i sense parar. Recordem que està previst que el llibre vegi la llum a finals d'any ja que està previst que tingui un últim capítol que parli dels actes del Centenari.

La comissió d'activitats va anar treballant en la preparació dels actes, centrant la seva atenció en l'acte que donava el tret de sortida oficial de les celebracions, el sopar de gala seguit d'un ball d'època, tot això a la Sala Gran. En principi s'havia pensat en fer un sopar d'època al qual tothom hagués d'anar vestit a l'estil del 1917; ràpidament, però, es va veure que això frenaria la participació de molts socis i es va reconvertir a un sopar de gala per assistir al qual es demanava que s'anés vestit elegantment. Es va preveure un sopar per a un centenar de persones, xifra que es va haver d'ampliar a 156 per poder atendre les peticions d'assistència; tot i així alguns socis que s'hi van voler apuntar a última hora van quedar sense plaça.

El sopar es va celebrar el dia 28 de juny a la Sala Gran, adornada amb unes garlandes de llums que va posar la brigada municipal que donaven un aire molt acollidor, lluny de la fredor habitual de la sala. Van assistir-hi representants de l'Ajuntament (l'alcalde, en Josep Perpinyà, i el regidor de Cultura, en Sergi Seguí), de la Diputació (la diputada Blanca Arbell) i de la Federació d'Ateneus (el president, en Salvador Casals); els representants de la Generalitat van declinar la invitació per motius d'agenda. Abans del sopar un grup de flautistes de l'Escola de Música va estar interpretant diverses peces mentre la gent anava cercant els llocs que s'havien assignat prèviament.

A l'hora de les postres en Roger Cònsul i el Jordi Domènech van fer una petita representació per situar els assistents en allò que havia passat just 100 anys abans, el 28 de juny del 1917, quan en un sopar homenatge al que seria el primer president de l'Ateneu, en Manel Garcia Solà, es va anunciar que es crearia un Ateneu al nostre poble. Al final de la representació el president de l'Ateneu va fer un brindis pel Centenari, únic «parlament» de la nit, ja que s'havia decidit que l'acte no seria protocol·lari. El sopar va estar organitzat per la Comissió del Centenari amb la col·laboració desinteressada de la Isabel Nebot i la Jenny Massip, i va comptar, també, amb la col·laboració de Caves Llopart, del Celler Cooperatiu del Masroig, de Cuina Miracle, d'Aigües del Montseny i del Cellar de Can Mata.

En acabar el sopar es va procedir a retirar ràpidament les taules i cadires i es va realitzar el ball d'època; la música la va posar l'Orquestrina la Bonaigua, un grup creat *ad hoc* per en Marcel Casellas. Va haver-hi els balls tradicionals (fanalet, estàtua, rams,..) i fins i tot es va distribuir un carnet de ball, tal com es feia 100 anys abans. El material imprès que es va utilitzar en aquest acte (targetó, menú i carnet de ball) estava decorat amb fotografies dels mosaics del terra del vestíbul d'entrada i del Restaurant.

Aquest va ser l'inici oficial del Centenari, però uns dies abans, el diumenge 11 de juny, havia tingut lloc el primer gran acte, que es va haver d'avançar per problemes d'agenda. L'Orfeó Enric Morera va interpretar a la Sala Gran la Missa de la Coronació, de W. A. Mozart. Ho va fer acompanyat de la Coral Harmonia de Valldoreix, de la Coral de la Federació Farmacèutica i de la Jove Orquestra

de Sant Cugat, sota la direcció d'Irene Delgado.

Els actes del Centenari van continuar amb la Festa Major; l'Ajuntament va encarregar a l'Ateneu el pregó de la Festa. Des d'un principi es va descartar l'opció de fer un pregó acadèmic perquè la gent, a la plaça, ja té ganes de gresca i no està per escoltar gaires sermons transcendents. Així, doncs, es va optar per un sermó teatralitzat fet per la Junta amb la participació de membres de la Comissió del Centenari, de Justeatre, de Pastorets i de CorAggio. La Junta va sortir al balcó de l'Ajuntament (els membres que no hi eren van ser substituïts per membres de la Comissió que duïen caretes amb les seves fotografies) amb barret i banda i el President de l'Ateneu va començar el Pregó. De seguida va ser «interromput» per CorAggio, que abaix a la plaça va fer un homenatge a Pilar Farigola, la sòcia de l'Ateneu que pocs dies abans havia fet 100 anys. Després un veí «emprenyat», des del balcó de la rectoria, es queixava del soroll i va ser increpat per una parella que des de la plaça no veia amb bons ulls el que manifestava aquell veí. Al final el president de l'Ateneu va «tallar» la discussió tot valorant la necessitat de no fer soroll i, al mateix temps, demanant una mica de comprensió per la Festa Major. El Pregó va acabar amb el desig de tenir una Festa Major ben cívica.

Al dia següent, el 2 d'agost, Pastorets representava els seus habituals «Laberints de contes». L'infantil es va fer a la tarda als Jardins de Can Ginestar, com és habitual, però el d'adults es va dedicar al Centenari i es va traslladar a l'Ateneu. Els circuits que seguien els espectadors per veure diferents escenes fictícies de la història de l'Ateneu recorria un seguit de racons de la casa que amb les obres sofriran un canvi total; era, doncs, l'última oportunitat de veure uns espais que aviat hauran passat a la història: l'escala d'emergència vella, el «zulo» que utilitzava la Penya i ara la Ginesta (havia estat una aula de l'escola!), l'espai d'Ateneu, el passadís dels lavabos de secretaria, el magatzem de Justeatre i l'accés a l'altell i al sostre de la Sala Gran.

La següent activitat relacionada amb el Centenari va ser la que vam anomenar «Refem la història», una activitat simpàtica a la qual es va invitar a participar a tots els socis que volguessin. Es tractava de reproduir la fotografia d'inicis dels anys 20 on alguns socis estan construint la primera escola de l'Ateneu amb les seves pròpies mans. És, possiblement, la fotografia més antiga de l'arxiu de l'Ateneu, i la va realitzar el fotògraf Luís de Olalde. Es va demanar als socis participants que es posessin en el mateix indret on es va realitzar la fotografia original (el pati de les Escoles), en la mateixa posició i amb les mateixes eines. La tasca va estar coordinada pel company Quim Carbonell. Com va haver-hi més voluntaris que persones havien de sortir a la fotografia es va procedir a fer-ne més d'una per donar oportunitat a tots els socis de poder participar.

A finals d'octubre (dies 22 i 29) va tenir lloc la següent activitat relacionada amb el Centenari, la representació a la Sala Gran de «Rataneu celebra els 100 anys». Es tracta d'un conte de la nostra sòcia Palmira Badell on una rata que viu a l'edifici de l'Ateneu celebra el seu centenari i explica a la seva descendència tot allò que ha vist en tot aquest temps a la casa sense ser vista. El conte va ser teatralitzat per Roger Cònsul i va ser protagonitzat per membres de Pastorets i Justeatre, comptant també amb la participació de membres de les diferents seccions de l'Ateneu que anaven apareixen a la part posterior de l'escenari quan es feia esment a la seva secció. Per a aquestes representacions l'Ateneu va vendre entrades per internet per primer cop, gràcies a la plataforma Tictactiquet.

El mes de desembre van tenir lloc els Pastorets, com ja és habitual. Inicialment estava previst dedicar-los al Centenari situant els fets que es representen a l'any 1917, però degut a que part del seu equip va estar treballant en l'obra Rataneu es va haver d'abandonar aquesta idea i deixar-la per una altra ocasió, ja que no va haver-hi temps de fer una modificació del guió de tanta envergadura.

Altres temes

I ara sí, un cop fet el resum de la venda de la Sala Gran, de les obres, i de les celebracions del

Centenari ja és hora de passar a la resta de fets que van marcar l'any 2017. Com hem vingut fent els darrers anys, no parlarem de les activitats ordinàries, que recollim com un annex al final d'aquesta memòria, sinó de totes les gestions que es van fer i que no es veuen.

Vam començar l'any endreçant l'arxiu. Es va contractar una arxivera (Susanna Muriel) per posar al dia l'arxiu amb les coses que s'havien d'incorporar i ens vam trobar amb la sorpresa que aquesta persona era una autèntica especialista en arxius fotogràfics. A més d'incloure a l'arxiu tots els documents que estaven pendents, va extreure totes les fotografies que hi havia a l'arxiu documental i va organitzar l'arxiu fotogràfic (sense incloure el tractament de fotografies digitals), guardant acuradament les fotografies en caixes especials per a arxiu fotogràfic, i restaurant-les en alguns casos. La seva tasca va finalitzar el mes d'abril, no perquè no poguéssim donar-li més feina, sinó perquè el pressupost del projecte es va exhaurir.

Els mesos de febrer, març i abril vam comptar amb una persona de suport que feia Treballs en Benefici de la Comunitat; aquesta persona es va dedicar a fer tasques de manteniment. En acabar la seva tasca ens va arribar una altra persona que va realitzar la seva feina, aquesta més de despatx, entre els mesos d'abril i juny.

El mes de març la Junta va acordar l'adhesió de l'Ateneu al Pacte Nacional pel Referèndum.

El mes de maig va arribar a l'arxiu una nova donació: documents de l'Ateneu que tenia l'Antoni Malaret a casa seva i que ens van ser lliurats pels seus fills Carme i Antoni. Per la seva banda En Joan Poll va fer lliurament de documentació del grup Rialles, documentació que, com l'anterior, encara està pendent d'incorporar a la Base de Dades de l'arxiu, tot esperant que en algun moment poguem disposar d'una nova persona per fer aquesta feina.

El primer cap de setmana de juny es va realitzar una jornada de portes obertes a l'arxiu, per celebrar el Dia Mundial de l'Associacionisme. Es va mostrar als pocs socis que van passar com està l'arxiu, i es van exposar algunes fotografies i una col·lecció de dibuixos d'alumnes de la primera escola de l'Ateneu. El juny, també, es van fer gestions amb els Serveis Jurídics de la Federació per posar al dia l'Ateneu en el tema de Protecció de Dades Personals; es va procedir a declarar els arxius que tenim (primer els informàtics i després les imatges de la càmera de seguretat) i es va ajornar l'aprofundiment de les tasques a fer a l'espera que passat l'estiu sortís la nova normativa, que serà d'aplicació a partir del 2018.

El mes de juliol van finalitzar les tasques de digitalització en alta resolució de l'arxiu fotogràfic, tasca que va estar fent el nostre soci Lluís Ramban desinteressadament.

L'estiu és una època tradicional d'aturada d'activitats. El Restaurant, però, va aprofitar el període de vacances de l'agost per canviar totes les rajoles de les parets i el terra de la cuina.

Arribats al mes de setembre, es va anunciar que hi hauria obres al carrer a inicis d'any. L'Ajuntament ens va ensenyar el projecte, que deixa tot el tram del carrer Ateneu de Major a Creu amb un sol nivell i redueix alguna plaça d'aparcament, mantenint la zona de càrrega i descàrrega amb l'horari actual i guanyant un espai per vianants davant l'Ateneu. El mes de setembre, també, Òmnium Cultural va sol·licitar, i la Junta Directiva ho va apovar, de posar una pancarta al balcó amb el lema DEMOCRÀCIA. També en la Junta d'aquest mes es va debatre si s'havien de cedir espais en cas que se'ns demanessin per a la celebració del referèndum de l'1 d'octubre, i es va acordar de celebrar una Junta extraordinària si arribava el cas; no se'ns va demanar. I en la mateixa Junta, també, es va anunciar la voluntat del Consell Executiu de sol·licitar la Creu de Sant Jordi en motiu de la celebració del Centenari.

El mes d'octubre va començar amb el Referèndum i com a resposta a les càrregues policials desmesurades, l'Ateneu va fer una circular el dia 2 d'octubre dient que s'afegia a l'aturada general que es va convocar per condemnar els fets. El mes d'octubre es va posar de manifest que feia 50 anys que havien començat les classes a la segona escola de l'Ateneu (curs 1967-1968). En el ple d'aquest mes l'Ajuntament va aprovar una exempció del 95% en la llicència d'obres per la qual

cosa l'Ajuntament ens haurà de retornar uns 12.000 euros.

El mes de novembre es van rebre 6 caixes de documentació de la segona escola de l'Ateneu. Estaven a l'escola Montseny i la gestió de tornar-les a l'Ateneu va estar feta per en Manel Filella. Aquestes caixes estan a l'arxiu, pendents del seu tractament.

Vam acabar l'any amb bones notícies, per un costat va sortir una convocatòria de la Diputació d'ajuts per a obres a Entitats Locals a la qual es podien acollir, també, associacions sense finalitats lucratives sempre que les instal·lacions a subvencionar siguin d'ús públic; aquestes subvencions s'han de tramitar a través dels Ajuntaments. Vam demanar a l'Ajuntament que procedís a sol·licitar aquesta subvenció i ho van fer per un import d'uns 145.000 euros; encara estem pendents de conèixer si ens la donen i, en cas afirmatiu, l'import. Però també vam tenir bones notícies en l'àmbit de les activitats; per un costat vam lligar un cicle de música clàssica (Estones de clàssica) i un altre cicle de quatre concerts de l'Orquestra Barroca de Barcelona. A més, per reblar el clau, un grup de dansaires es van adreçar a l'Ateneu per crear un esbart i ja han començat a ballar. L'esbart ha recuperat el nom de l'antic.